

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός γνωμοδότησης 75 /2020
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Α΄ ΤΜΗΜΑ)

Συνεδρίαση της 16ης Ιουνίου 2020

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Ευγενία Βελώνη, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γεώργιος Ανδρέου, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Αγγελική Καστανά, Βασίλειος Παπαγεώργος, Κωνσταντίνος Ζαμπάρας, Θεόδωρος Ράπτης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Ηλίας Νίκας, Πάρεδρος του ΝΣΚ(γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος : Το έγγραφο, με αριθμό πρωτοκόλλου Α. Π. 6364 ΕΞ 2020/15.1.2020, του Υπουργείου Οικονομικών, Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής & Δημόσιας Περιουσίας, Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωφελών Περιουσιών, Διεύθυνσης Κοινωφελών Περιουσιών, Τμήματος Β'.

Ερώτημα : Ερωτάται :

α) Αν Τα στοιχεία και οι πράξεις που καταχωρίζονται στη Μερίδα του, προβλεπόμενου στο άρθρο 13 του ν.4182/2013, Μητρώου Κοινωφελών Περιουσιών, μπορούν να χορηγηθούν σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 5α, εδάφιο πρώτο του άρθρου 14 του νόμου αυτού ή σε όποιον αποδεικνύει ειδικό έννομο συμφέρον, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του ίδιου άρθρου.

β) Αν στοιχειοθετείται ειδικό έννομο συμφέρον της Α.Ζ., κληροδόχου της κληρονομίας της ιδρύτριας του Ιδρύματος με την επωνυμία «Ίδρυμα Ε.Γ.», να της χορηγηθεί αντίγραφο της αναλυτικής κατάστασης των ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων του Ιδρύματος αυτού, όπως ζητάει με την από 24.4.2019 αίτησή της, με βάση τα στοιχεία που προσκόμισε με την αίτηση ή και

μεταγενέστερα, υπάρχουν δε στο φάκελο του Ερωτήματος. Σε καταφατική περίπτωση αν θα χορηγηθεί κατάσταση των ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων του πιο πάνω Ιδρύματος που αφορά αποκλειστικά την κληρονομιά της Ε. Γ. προς το Ίδρυμα ή μπορεί να χορηγηθεί οποιοδήποτε στοιχείο του Φακέλου του Ιδρύματος και

γ) Αν οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 69 του ν.4182/2013, που προβλέπουν την κοινοποίηση των εισαγωγικών δικογράφων δικών κοινωφελών περιουσιών στην αρμόδια Αρχή, ισχύουν και για τα δικόγραφα δικών ασκούμενων ενώπιον αλλοδαπών δικαστηρίων.

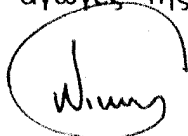
Στο πιο πάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α΄ ΤΜΗΜΑ) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Με τη με αριθμ.6412/18-06-1997 πράξη της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Κούτρα- Φλούρη, που τροποποιήθηκε με τη με αριθμό 6420/08.07.1997 πράξη της, συστάθηκε από την Ε.Γ το κοινωφελές Ίδρυμα με την επωνυμία «Ίδρυμα Ε.Γ.». Η σύσταση του Ιδρύματος αυτού και ο οργανισμός διοίκησης και διαχείρισής του εγκρίθηκαν με το π.δ. της 17-09-1997 (Β΄ 873), το οποίο τροποποιήθηκε στη συνέχεια με τα π.δ. της 14-01-1999 (Β΄17) και της 14-09-2005 (Β΄1388) .

2.Με την από 07-10-1997 ιδιόγραφη διαθήκη, που δημοσιεύθηκε από το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών στις 01-09-2000 και κηρύχθηκε κυρία στις 11-09-2000, η Ε.Γ. εγκατέστησε γενικό κληρονόμο της το συσταθέν από αυτή Ίδρυμα και κληροδόχους της διάφορα πρόσωπα, μεταξύ των οποίων, και η Α.Ζ, ανηψιά της.

3. Η Α.Ζ.(κληροδόχος), με την από 24.04.2019 αίτησή της, ζήτησε από την ερωτώσα Υπηρεσία, με βάση τα άρθρα 12 , 13 παρ.4 α περ.δδ και 14 παρ.5 του ν. 4182/2013, αντίγραφο της αναλυτικής κατάστασης των ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων του πιο πάνω Ιδρύματος, ισχυριζόμενη ότι έχει ειδικό έννομο προς τούτο συμφέρον, διότι « το Ίδρυμα δεν αναγνωρίζει το κληρονομικό της δικαίωμα και δεν της αποδίδει την επαχθείσα περιουσία». Προς απόδειξη του συμφέροντός της αυτού προβάλλει ότι έχει ασκήσει τις από 04.02.2005 και 16.07.2010 αγωγές της κατά του Ιδρύματος, ενώπιον των

Ελβετικών Πολιτικών Δικαστηρίων, επισυνάπτει δε σχετικά μεταφρασμένη φωτοτυπία της από 11-04-2019 επιστολής του Ελβετού δικηγόρου C.F., με θέμα «κληρονομιά της Ε. Γ.», στην οποία αναφέρεται το αίτημα δύο δικών, που αφορούν την αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματός της και την παράδοση της επαχθείσας κληρονομιάς, ιδίως αναφορικά με έργα τέχνης, την κήρυξη κληρονομικής αναξίτητος και την ακύρωση ορισμένων δηλώσεων τελευταίας βούλησης (διαθηκών), καθώς και μεταφρασμένη φωτοτυπία εγγράφου του Δικαστηρίου του Καντονιού VALID, στο οποίο αναγράφεται ο αριθμός αναφοράς εξεταζόμενης υπόθεσης, χωρίς να γίνεται μνεία του περιεχομένου αυτής.

4. Ως προς την υποχρέωση χορήγησης του αιτούμενου στοιχείου η Α.Ζ., με την από 06-09-2019 εξώδικη δήλωσή της, ισχυρίζεται ότι κατά το νόμο η Διεύθυνση Κοινοφελών Περιουσιών υποχρεούται να χορηγεί αντίγραφα και αποσπάσματα των πράξεων και στοιχείων που εμφανίζονται στην Μερίδα του Ιδρύματος σε κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ειδικού έννομου συμφέροντος, ενώ αντίθετη θέση εκφράζει το Ίδρυμα με την από 11-09-2019 εξώδικη δήλωση - πρόσκληση .

5. Με το έγγραφο του ερωτήματος διαβιβάσθηκαν επίσης : α) η από 08.07.2019 εξώδικη πρόσκληση- δήλωση της Α.Ζ. απευθυνόμενη, μεταξύ άλλων και προς τον Υπουργό Οικονομικών και την ερωτώσα Υπηρεσία, στην οποία αναφέρεται, μεταξύ άλλων, και ότι «... Το δικαστήριο έχει επιληφθεί της κληρονομικής διαφοράς σχετικά με την κυριότητα των πινάκων της συλλογής Ε. και Β. Γ.. Αιτούσα είμαι εγώ ως ανηψιά της Ε. Γ. και κληροδόχος της. Ως εξετέθη η εξωδίκως δηλούσα τυγχάνω κληροδόχος της Ε. χήρας Β. Γ., δυνάμει της από 7 Οκτωβρίου 1997 ιδιόγραφης διαθήκης της. Επειδή το δεύτερο εξ υμών¹ δεν αναγνωρίζει το κληρονομικό μου δικαίωμα και δεν μου παραδίδει την επαχθείσα κληρονομία, που περιλαμβάνει πολλούς από τους εκτεθησόμενους στο νέο μουσείο Γ. πίνακες, έχω προσφύγει ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων της Λωζάνης. Είναι κατά συνέπεια προφανές το έννομο συμφέρον μου,» και β) η από 27.01.2020 Παρέμβαση – Προτάσεις του Ελληνικού Δημοσίου με ενσωματωμένη την από 03.10.2019 αίτηση της Α.Ζ., περί διορισμού προσωρινής διοίκησης στο παραπάνω ίδρυμα, στην οποία αναφέρεται ότι : «... Με την πιο πάνω διαθήκη της η Ε.Γ. αφενός μεν εγκατέστησε το Ίδρυμα ως γενικό της κληρονόμο, ορίσασα να περιέλθει σ' αυτό κάθε στοιχείο της περιουσίας της, για

¹ Αναφέρεται στο Ίδρυμα Ε.Γ.

το οποίο δεν ορίζει διαφορετικά στη διαθήκη της, αφετέρου δε με εγκατέστησε ως κληροδόχο της κατά το ένα δεύτερο του ενός τρίτου, ήτοι κατά το ένα έκτο (1/6) εξ αδιαιρέτου επί των κινητών «που ευρίσκονται στην κυριότητά της», πλην εκείνων τα οποία, κατά την κρίση του εκτελεστή, «αποτελούν αντίκες αξίας κατάλληλες για μουσείο». Μεταξύ των προαναφερθέντων κινητών της αποβιωσάσης περιλαμβάνονται, προδήλως, και όλα τα αντικείμενα της οικοσκευής της, καθώς επίσης και οι κοσμούντες την έπαυλή της στο Gstaad της Ελβετίας ή άλλες κατοικίες της πίνακες. Ιδίως ενδεικτικά αναφέρεται ότι η Ε.Γ. είχε πίνακες, των Vincent van Gogh, HenH de Toulouse-Uutrec, Pablo Picasso, Claude Monet, Pierre Bonnard, Joan Miro.....». Από τους παραπάνω ενδιαφερόμενους (Α.Ζ. και Ίδρυμα) υποβλήθηκαν, επίσης, στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Οικονομικών και τα από 05-03-2020 και 17-02-2020 υπομνήματα, αντίστοιχα, με επισυναπτόμενα διάφορα έγγραφα με τις αυτές ως άνω θέσεις και διάφορα επιχειρήματα για υποστήριξή τους.

Με τα δεδομένα αυτά, η Διεύθυνση Κοινοφελών Περιουσιών υπέβαλε τα ερωτήματα που αναφέρονται στην αρχή της παρούσας .

Νομοθετικό πλαίσιο

6. Στο άρθρο 109 του Συντάγματος, παράγραφος 3, ορίζονται τα εξής:

«...3. Νόμος ορίζει τα σχετικά με τη σύνταξη μητρώου κληροδοτημάτων γενικά και ανά περιφέρεια, την καταγραφή και ταξινόμηση των περιουσιακών τους στοιχείων, τη διοίκηση και διαχείριση του κάθε κληροδοτήματος σύμφωνα με τη βούληση του διαθέτη ή δωρητή και κάθε άλλο συναφές ζήτημα.»

7. Στα άρθρα 12,13,14 του Κεφαλαίου Β και στο άρθρο 69 του ν.4182/2013 «Κώδικας Κοινοφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις» (Α' 185), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 12 Μητρώο Κοινοφελών Περιουσιών

1. Συγκροτείται Μητρώο Κοινοφελών Περιουσιών (Μητρώο Εθνικών Κληροδοτημάτων) στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά οι περιουσίες του παρόντος Κώδικα.....

Άρθρο 13 Διάρθρωση του Μητρώου - Δημοσιότητα

1. Το Μητρώο απαρτίζεται από το Γενικό Ευρετήριο Κοινοφελών Περιουσιών, το Φάκελο και τη Μερίδα.

2. Το Γενικό Ευρετήριο Κοινοφελών Περιουσιών και η Μερίδα τηρούνται ηλεκτρονικά ως αρχεία μίας ή περισσότερων βάσεων δεδομένων, προσβάσιμων

εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα, που χρησιμοποιούνται και ελέγχονται από την Κεντρική Υπηρεσία Μητρώου και τις Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Μητρώου και εγκαθίστανται και παρακολουθούνται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12.

3. Στο Γενικό Ευρετήριο καταχωρίζονται με αλφαβητική σειρά κατά το όνομα του διαθέτη ή δωρητή οι κοινωφελείς περιουσίες του παρόντος Κώδικα.

4.α. Ο Φάκελος καταρτίζεται και τηρείται ξεχωριστά για κάθε περιουσία του παρόντος Κώδικα από την αρμόδια αρχή. Στο Φάκελο περιλαμβάνονται:

αα) Η ονομασία της περιουσίας και η νομική μορφή που έχει η διαχείριση της.

ββ) Η συστατική πράξη, ο οργανισμός και οι τυχόν υπάρχουσες δικαστικές αποφάσεις και κανονιστικές πράξεις.

γγ) Η σύνθεση του εκάστοτε Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα σχετικά με τη διοίκηση και εκπροσώπηση της περιουσίας στοιχεία.

δδ) Αναλυτική κατάσταση των ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων της περιουσίας, με την αξία καθενός από αυτά, η οποία προκύπτει κατά το αντικειμενικό σύστημα καθορισμού των αξιών ή την εκτίμηση της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. ή εκτίμηση πιστοποιημένου εκτιμητή, όσον αφορά τα ακίνητα και από την τρέχουσα αγοραία αξία όσον αφορά τα κινητά. Σε περίπτωση εκποίησης ή απόκτησης περιουσιακών στοιχείων υποβάλλεται νέα αναλυτική κατάσταση.

εε) Οι προϋπολογισμοί, ισολογισμοί και απολογισμοί ή λογοδοσίες.

στστ) Άλλα χρήσιμα κατά την κρίση της υπηρεσίας έγγραφα και στοιχεία.....

5..... 6. Η Μερίδα καταρτίζεται και τηρείται από την αρμόδια αρχή ξεχωριστά για κάθε περιουσία του παρόντος Κώδικα. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι πράξεις και τα στοιχεία που καταχωρίζονται στη Μερίδα.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την τήρηση της Μερίδας, του Φακέλου και του Γενικού Ευρετηρίου.

Άρθρο 14 Λειτουργία και δημοσιότητα του Μητρώου

... 5.α) Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί με αίτηση του, που υποβάλλεται σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, στις Υπηρεσίες Μητρώου να ζητήσει να του χορηγηθούν αντίγραφα, αποσπάσματα των πράξεων και στοιχείων που εμφανίζονται στη Μερίδα ή πιστοποιητικά. Με τον ίδιο τρόπο οποιοσδήποτε έχει ειδικό έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά των

πράξεων και στοιχείων που τηρούνται στο Φάκελο και δεν καταχωρίζονται στη Μερίδα.

β) γ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προηγούμενων περιπτώσεων α' και β'. δ)

6. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες Μητρώου διαβιβάζουν, με κάθε πρόσφορο μέσο, στους ενδιαφερόμενους που υποβάλλουν σχετική αίτηση και αποδεικνύουν ειδικό έννομο συμφέρον, τις πληροφορίες που έχουν καταχωρηθεί στη Μερίδα της συγκεκριμένης περιουσίας.....

Άρθρο 69 Δίκες κοινωφελών περιουσιών

²1... 2. Τα εισαγωγικά δικόγραφα των δικών, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή, από οποιονδήποτε κι αν ασκούνται, εκτός αν ορίζεται ειδικά διαφορετικά στον παρόντα Κώδικα, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης, που εξετάζεται και αυτεπαγγέλτως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δικών και προθεσμιών του Δημοσίου.».

8. Στη με αριθμό Δ.Κ.Π. 0002258 ΕΞ 2016/12-2-2016 (Β'331) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών «Καθορισμός λεπτομερειών για την τήρηση των Μητρώων Κοινωφελών Περιουσιών και Σχολαζουσών Κληρονομιών του Ν.4182/2013»³ (Α'185), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της προαναφερόμενης παραγράφου 6 του άρθρου 13 του ν.4182/2013, ορίζονται, μεταξύ άλλων, και τα εξής: «Κατηγορία Γ' (Ιδρύματα και Κεφάλαια Αυτοτελούς Διαχείρισης) Τα στοιχεία και οι πράξεις που καταχωρίζονται υποχρεωτικά στο φάκελο και αποτελούν τη Μερίδα του Μητρώου Κοινωφελών Περιουσιών των περιουσιών αυτοτελών ιδρυμάτων και κεφαλαίων αυτοτελούς διαχείρισης - που εμπίπτουν στις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 50 του Ν. 4182/2013⁴ είναι τα εξής:

α)ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (Αυτοτελές ίδρυμα ή Κεφάλαιο Αυτοτελούς Διαχείρισης),β)ΕΠΩΝΥΜΙΑ/ΣΤΟΙΧΕΙΑ..γ)ΑΡΙΘΜΟΣΜΗΤΡΩΟΥ(ΦΑΚΕΛΟΥ).. δ)

² 1. Η αρμόδια αρχή νομιμοποιείται, πέραν των εκκαθαριστών, εκτελεστών διαθήκης και διοικητών κοινωφελών ιδρυμάτων: α) Να ασκεί αιτήσεις και αγωγές

³ Σε συνέχεια της με αριθ. Υ14/3-10-2015 (ΦΕΚ 2144 Β') απόφαση του Πρωθυπουργού αναφορικά με την ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών και της με αριθ. 2/82886/0004/31-12-2015 (ΦΕΚ 2935/Β') απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών σχετικά με την μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Περιουσίας.

⁴ Αναφέρεται στο αυτοτελές ίδρυμα και στο κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης.

ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ, ΑΡΜΟΔΙΟ ΤΜΗΜΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ... ε)
 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ενεργός, διάλυση, συγχώνευση) ...στ) ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ...
 ζ) ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ/Για Αυτοτελή Ιδρύματα: ... η) ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ.
 θ) ΔΙΟΙΚΗΤΕΣ/ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΚΟΠΟΥ... ι) ΣΚΟΠΟΙ

ια) ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ I Ακίνητα: Η προέλευση, το είδος, η τρέχουσα χρήση, το είδος δικαιώματος, η κατάσταση, το ποσοστό συνιδιοκτησίας, η πλήρης διεύθυνση, η επιφάνεια οικοπέδου/γηπέδου, η επιφάνεια και η περιγραφή κυρίων και βοηθητικών χώρων κτισμάτων, ο όροφος, ο Κωδικός Αριθμός Εθνικού Κτηματολογίου (Κ.Α.Ε.Κ.), τυχόν όροι των συστατικών πράξεων και τα ψηφιακά έγγραφα των συμβάσεων αγοραπωλησίας και των πιστοποιητικών μεταγραφών στο υποθηκοφυλακείο ή πιστοποιητικών καταχώρισης εγγραπτέων πράξεων στο κτηματολογικό γραφείο. II. Μετρητά/Καταθέσεις: Το ποσό και το νόμισμα των μετρητών, το ποσό, το νόμισμα και το είδος των καταθέσεων, το πιστωτικό ίδρυμα που έγινε η κατάθεση, η ημερομηνία λήξης των προθεσμιακών καταθέσεων, τυχόν όροι της συστατικής πράξης, η ένδειξη αν το περιουσιακό στοιχείο διατέθηκε με τη συστατική πράξη ή όχι. III. Χρεόγραφα: Το είδος η περιγραφή, ο συνολικός αριθμός τεμαχίων και η ένδειξη αν το περιουσιακό στοιχείο διατέθηκε με τη συστατική πράξη ή όχι. IV. Τιμαλφή/Νομίσματα/Πολύτιμα Μέταλλα: Ανά είδος ο συνολικός αριθμός τεμαχίων ή κάθε άλλο προσδιοριστικό της ποσότητας μέγεθος η ένδειξη αν το περιουσιακό στοιχείο διατέθηκε με τη συστατική πράξη ή όχι και τυχόν όροι της συστατικής πράξης. V. Λοιπά Κινητά: Ανά είδος (έργα τέχνης βιβλία, οχήματα, οικοσκευή, άλλα ιδιαίτερης αξίας) ο συνολικός αριθμός τεμαχίων, η ένδειξη αν το περιουσιακό στοιχείο διατέθηκε με τη συστατική πράξη ή όχι και τυχόν όροι της συστατικής πράξης. Ιβ) ΕΚΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ... ιγ) ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΝ... ιδ) ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ιε) ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ιστ) ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ιζ) ΥΠΟΤΡΟΦΟΙ, ιη) ΒΟΗΘΗΜΑ ΤΟΥΧΟΙ/ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΙ /.....».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, επί του πρώτου και τρίτου υποερωτήματος, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, συνάγονται τα ακόλουθα:

9. Με το Κεφάλαιο Β του Κώδικα Κοινοφελών Περιουσιών (ν.4182/2013), που περιλαμβάνει τα άρθρα 12 έως 15⁵, εισάγεται η υποχρέωση τήρησης φακέλου για κάθε μία από τις κοινοφελείς περιουσίες που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου τούτου καθώς και Μητρώου Κοινοφελών Περιουσιών (Μητρώου Εθνικών Κληροδοτημάτων) από τις αρμόδιες Αρχές του Υπουργείου Οικονομικών και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατά το λόγο της αρμοδιότητάς τους (άρθρο 2 του ν.4182/2013). Εκπληρώνεται έτσι η συνταγματική επιταγή του άρθρου 109 παράγραφος 3 του Συντάγματος και επιτυγχάνεται το ζητούμενο καταγραφής των κοινοφελών περιουσιών, ενώ ενισχύεται και η διαφάνεια της λειτουργίας και εποπτείας τους, με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες και τα μέσα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, αφού στην πράξη επιτρέπεται, όχι μόνο η πλήρης γνώση των περιουσιών που υπάρχουν, τόσο από τη Διοίκηση όσο και από κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο, αλλά και η εκκαθάριση αδρανών περιουσιών (βλ. αιτιολογική έκθεση του παραπάνω νόμου).

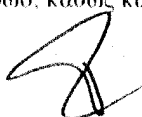
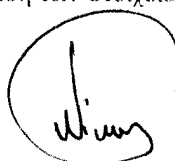
Ειδικότερα:

10. Με το άρθρο 12 του παραπάνω Κώδικα (ν.4182/2013) θεσπίστηκε η υποχρέωση τήρησης Μητρώου Κοινοφελών Περιουσιών (Μητρώου Εθνικών Κληροδοτημάτων) και ορίστηκαν οι αρμόδιες για την τήρησή του Αρχές. Το Μητρώο υποστηρίζεται από βάση δεδομένων, για την οργάνωση της οποίας αρμόδια είναι η Διεύθυνση Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών. Η Διεύθυνση αυτή, καθώς και οι αρμόδιες Διευθύνσεις των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων είναι οι εξουσιοδοτημένοι, από το νόμο, χρήστες για την καταχώριση στο Μητρώο των προβλεπόμενων από αυτόν στοιχείων.

11. Η διάρθρωση του Μητρώου καθορίζεται στο άρθρο 13 του Κώδικα, αποτελείται δε από το Γενικό Ευρετήριο Κοινοφελών Περιουσιών, τον Φάκελο και τη Μερίδα.

Στο Γενικό Ευρετήριο καταχωρίζονται όλες οι κοινοφελείς περιουσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, ενώ ο Φάκελος και η Μερίδα αφορούν κάθε κοινοφελή περιουσία ξεχωριστά.

⁵ Στο άρθρο 15 προβλέπονται οι ενέργειες για την αρχική καταχώριση των στοιχείων των περιουσιών στο Μητρώο, καθώς και η τύχη των περιουσιών που δεν αναγγέλλονται.

Το Γενικό Ευρετήριο και η Μερίδα τηρούνται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά, ενώ ο Φάκελος τηρείται, καταρχήν, σε έγχαρτη μορφή ή και σε ηλεκτρονική, μετά από σχετική ρύθμιση.

Στον Φάκελο τηρούνται από την αρμόδια Αρχή όλα τα απαραίτητα έγγραφα που επιτρέπουν την παρακολούθηση και άσκηση αποτελεσματικής εποπτείας της κοινωφελούς περιουσίας, ήτοι τα ρητά κατανομαζόμενα από τον νομοθέτη στο άρθρο αυτό έγγραφα και στοιχεία (συστατική πράξη και σχετικές δικαστικές αποφάσεις και κανονιστικές πράξεις, οικονομικά στοιχεία, στοιχεία της διαχείρισης της περιουσίας), καθώς και άλλα χρήσιμα, κατά την κρίση της Υπηρεσίας, έγγραφα και στοιχεία, που επιτρέπουν την παρακολούθηση και εποπτεία της.

Τα βασικότερα από τα στοιχεία του Φακέλου τηρούνται και στη Μερίδα της περιουσίας, προσδιορίζονται δε αυτά στη με αριθμό Δ.Κ.Π. 0002258 ΕΞ 2016/12-02-2016 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Η ηλεκτρονική τήρηση του Μητρώου, που καθιερώνεται με το άρθρο 13 του Κώδικα, έχει ως σκοπό την ευκολότερη πρόσβαση των ενδιαφερομένων στα στοιχεία αυτά, μέσω της βάσης δεδομένων και του διαδικτυακού τόπου του Μητρώου και εξυπηρετεί έτσι τη διαφάνεια, αφού καθένας που ενδιαφέρεται για την κατάσταση και την τύχη της κοινωφελούς περιουσίας μπορεί άμεσα να ενημερώνεται χωρίς να προσφεύγει στις διοικητικές υπηρεσίες. Παράλληλα, η τήρηση ενιαίας βάσης δεδομένων για το σύνολο των αρμόδιων αρχών διευκολύνει τη συγκέντρωση των πληροφοριών για τις κοινωφελείς περιουσίες και την άσκηση αποτελεσματικής εποπτείας τους (βλ. αιτιολογική έκθεση του ν.4182/2013).

12. Περαιτέρω, αναφορικά με τη λειτουργία και τη δημοσιότητα του Μητρώου, στο πλαίσιο του ευρύτερου δικαιώματος πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα που κατοχυρώνεται στα άρθρα 5Α και 10⁶ του Συντάγματος και εξειδικεύεται στο άρθρο 1 του π.δ. 28/2015 (Α'34)⁷, προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της

⁶ Πέραν της ρητής κατοχύρωσής του στο συνταγματικό κείμενο, έρεισμα βρίσκει και στα άρθρα 1, 2 παρ. Γ και 20 Συντ., συνδεδεμένο έτσι, πρωτίστως, με τη γενική αρχή του διοικητικού δικαίου της φανερής δράσης της Διοίκησης, η οποία αποτελεί έναν από τους όρους πραγμάτωσης, στο πλαίσιο του διοικητικού μηχανισμού, της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας και του κράτους δικαίου και πρέπει, ενόψει της σπουδαιότητάς του για το κράτος δικαίου, να παρέχεται απρόσκοπτα από τη Διοίκηση (ΣτΕ 6/2006 και 1/1993, Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 535/2008 Ολομ).

⁷ « 1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή του αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις. 2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή

παραγράφου 5α του άρθρου 14 του ίδιου Κώδικα η δυνατότητα κάθε ενδιαφερόμενου να ζητεί και να λαμβάνει αντίγραφα ή αποσπάσματα των πράξεων και στοιχείων που εμφανίζονται στη Μερίδα ή πιστοποιητικών.

Αντίθετα, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5α του αυτού άρθρου, για τη χορήγηση αντιγράφων, αποσπασμάτων ή πιστοποιητικών των πράξεων και στοιχείων που τηρούνται στον Φάκελο, τα οποία δεν καταχωρίζονται στη Μερίδα, απαιτείται ειδικό έννομο συμφέρον.

Στην παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου προβλέπεται η υποχρέωση των αρμόδιων Υπηρεσιών Μητρώου «να διαβιβάζουν», σε ενδιαφερόμενο που αποδεικνύει ειδικό έννομο συμφέρον τις πληροφορίες που έχουν καταχωριστεί στη Μερίδα της συγκεκριμένης περιουσίας. Ως πληροφορίες για την παροχή των οποίων απαιτείται ειδικό έννομο συμφέρον, κατά την έννοια των διατάξεων της παραπάνω παραγράφου, πρέπει να θεωρηθούν αυτές που προϋποθέτουν σύνθετη ενέργεια της Διοίκησης για την ανεύρεση, συλλογή και παροχή τους.

Οι διατάξεις των παραγράφων 5α εδάφιο πρώτο και 6 του άρθρου 14 του Κώδικα δεν ρυθμίζουν, επομένως, το αυτό ζήτημα, ήτοι τη χορήγηση των ίδιων στοιχείων της κοινωφελούς περιουσίας, όπως εκλαμβάνει η Υπηρεσία, δεδομένου ότι η μεν πρώτη διάταξη, ήτοι αυτή του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5α του άρθρου 14 αναφέρεται στο δικαίωμα του «ενδιαφερόμενου πολίτη», να λαμβάνει γνώση των εμφανιζόμενων στη Μερίδα της κοινωφελούς περιουσίας εγγράφων και λοιπών στοιχείων αυτής, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παραπάνω παράγραφο, η δε διάταξη της παραγράφου 6 θεσπίζει την υποχρέωση της Διοίκησης να προβεί σε σύνθετη ενέργεια ανεύρεσης, συλλογής και παροχής, γενικώς, «πληροφοριών» από τη Μερίδα, απαιτώντας για το λόγο αυτό την απόδειξη ειδικού εννόμου συμφέροντος.

13. Ως ενδιαφερόμενος, εξάλλου, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5α άρθρου 14 του Κώδικα, πρέπει να νοηθεί⁸ κάθε πρόσωπο που έχει εύλογο ενδιαφέρον, δηλαδή ενδιαφέρον το οποίο προκύπτει, κατά τρόπο αντικειμενικό, από την ύπαρξη μιας συγκεκριμένης προσωπικής έννομης σχέσης που συνδέει τον αιτούντα με το περιεχόμενο των εγγράφων και στοιχείων της

αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με την υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σεαυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές.....».

⁸ (πρβλ. Ολομ ΣτΕ 94/2013, Σ.τ.Ε. Ολομ. 3004/2010)

Μερίδας του Μητρώου, των οποίων ζητεί να λάβει γνώση⁹ και δεν μπορεί να θεωρηθεί το γενικό ενδιαφέρον κάθε πολίτη για την εύρυθμη λειτουργία ή δημοσιότητα του, πρέπει δε αυτά να αναφέρονται από τον ενδιαφερόμενο κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο¹⁰, ώστε να είναι προσδιορίσιμα ατομικώς προς ευχερή αναζήτησή τους¹¹.

Ο όρος εύλογο ενδιαφέρον είναι ευρύτερος του «εννόμου συμφέροντος», που είναι το συμφέρον το οποίο δεν αντίκειται στο δίκαιο και επιπλέον αναγνωρίζεται από το δίκαιο θετικά, ως άξιο έννομης προστασίας, ενώ εύλογο ενδιαφέρον αναγνωρίζεται και όταν το συμφέρον δεν αντίκειται μεν στο δίκαιο αλλά δεν αναγνωρίζεται αναγκαία και θετικά από αυτό, ως άξιο ιδιαίτερης έννομης προστασίας.

14. Η έννοια του ειδικού εννόμου συμφέροντος που απαιτείται κατά τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 5α και της παραγράφου 6 του άρθρου 14 του Κώδικα, για τη χορήγηση σαφώς προσδιορισμένων από τον ενδιαφερόμενο -και στην περίπτωση αυτή- και τηρουμένων στον Φάκελο πράξεων και λοιπών στοιχείων που δεν καταχωρίζονται στη Μερίδα, ή για την παροχή πληροφοριών κατά την παραπάνω έννοια, αντίστοιχα, είναι αυτή του άρθρου 902 του Αστικού Κώδικα. Δηλαδή, ως ειδικό έννομο συμφέρον νοείται αυτό που έχει κάποιος να πληροφορηθεί το περιεχόμενο ενός εγγράφου που βρίσκεται στην κατοχή άλλου, αν το έγγραφο συντάχθηκε για το συμφέρον αυτού που το ζητεί ή πιστοποιεί έννομη σχέση που αφορά και αυτόν ή σχετίζεται με διαπραγματεύσεις που έγιναν σχετικά με τέτοια έννομη σχέση είτε απευθείας από τον ίδιο είτε για το συμφέρον του, με τη μεσολάβηση τρίτου (πρβλ.Γν. ΝΣΚ 620/1999). Στην έννοια δε του «όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον», περιλαμβάνεται και αυτός που επιδιώκει δικαστική προστασία (βλ. Σπηλιωτόπουλο, σελ 165, Γέροντα, ΔΤΑ 2000, 571).

Η απόδειξη του ειδικού εννόμου συμφέροντος, με την προαναφερθείσα έννοια, από τον ενδιαφερόμενο στην αρμόδια Υπηρεσία για τη χορήγηση των παραπάνω πράξεων ή στοιχείων είναι αναγκαία, προκειμένου να κριθεί από αυτή η συνάφεια αυτών με υπόθεσή του, εκκρεμούσα ή διεκπεραιωθείσα, ή με την επιδίωξη δικαστικής προστασίας.

⁹ Πρβλ.ΣτΕ 1214/2000 οπ., ΝΣΚ 548/2008, 390/2007 (Ατομική), 354/2006 (Ολ.), 92/2005, 610/2004, 16/2003 κ.α. ΟλομΣτΕ 94/2013 σκ. 13, ΣτΕ 1397/1993, ΣτΕ 841/1997, ΣτΕ 205/2000, ΣτΕ 3130/2000 και Λαζαράτο, Δ 1998,1230, ΣτΕ 1214/2000

¹⁰ Πρβλ ΓνμδΝΣΚ 97/2015, 223, 256, 365/2011, 309/2009, 49, 200/2001

¹¹ Πρβλ ΣτΕ 3938/2013

Περαιτέρω, η χορήγηση των μη ρητά αναφερόμενων στο άρθρο 13 του Κώδικα, εγγράφων και στοιχείων που τηρούνται στον Φάκελο, «άλλα χρήσιμα έγγραφα και στοιχεία» κατά το γράμμα της διάταξης του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 4α του άρθρου αυτού, τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων περί προσωπικών δεδομένων (ν.4624/2019) και ειδικών διατάξεων που απαγορεύουν τη χορήγησή συγκεκριμένων εγγράφων (ενδεικτικά φορολογικό απόρρητο, άρθρο 17 ΚΦΔ κ.α.), πρέπει δε αυτά να αναφέρονται από τον αιτούντα ομοίως κατά τρόπο συγκεκριμένο, ώστε να είναι προσδιορίσιμα ατομικώς, χωρίς μάλιστα η Διοίκηση να υποχρεούται να προβαίνει σε χρονοβόρες καθώς και επίπονες αναζητήσεις, με υπέρμετρη απασχόληση της αρμόδιας υπηρεσίας προς εντοπισμό¹².

15. Κατά εθιμικό κανόνα του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου, τα δικονομικά ζητήματα διέπονται από το δίκαιο του δικάζοντος δικαστή. Η θέση αυτή συμπυκνώνεται και περιγράφεται συνήθως με το δικονομικό αξίωμα «lex fori regit processum». Τούτο σημαίνει ότι το αρμόδιο και επιληφθέν, σύμφωνα με τους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας, δικαστήριο εφαρμόζει μόνο¹³ τις διατάξεις του εσωτερικού δικονομικού του δικαίου, προκειμένου να κινήσει τον μηχανισμό της ενώπιόν του εκκρεμούς δίκης, χωρίς μάλιστα, σύμφωνα με την κρατούσα γνώμη¹⁴, να λαμβάνει «επ' ουδενί υπόψη του»¹⁵ τους δικονομικούς κανόνες της αλλοδαπής

¹² Πρβλ. ΓνμδΝΣΚ 165/2008, ΓνμδΟΛΝΣΚ 727/2001, ΓνμδΝΣΚ 121/2002, 723/2000, 502/ 1997, 314/1996

¹³ Μελέτες και παρατηρήσεις στη νομολογία. Κ. Μπέης - Εφαρμοστέο (αλλοδαπό ή ημεδαπό) δίκαιο, σε περίπτωση διαφοράς με στοιχεία αλλοδαπότητας, W. Grunsky, «Lex fori und Verfahrensrecht», ZZP 1976, σ. 241. P. Böhm, «Die Rechtsschutzformen im Spannungsfeld von lex fori und lex causae», σε FS Fasching, 1988, σ. 107. Kropholler, ό.π. (σημ. 8), σ. 595. Geimer, IZPR, 6η έκδοση 2009, σ. 165-180. Schack, IZVR, 6η έκδοση, 2014, σ. 14-16 υπό §2 III. E.H. Ailes, «Substance and procedure in the conflict of laws», Mich. L. Rev. 1941, σ. 392. J.M. Carruthers, «Substance and procedure in the conflict of laws: a continuing debate in relation to damages», Int'l & Comp. L.Q. 2004, σ. 692. G. Panagopoulos, «Substance and procedure in private international law», JPrIL 2005, σ. 69. Σπ. Βρέλλη, «Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο», 3η έκδοση, 2008, σ. 356 επ

¹⁴ Βλ. έτσι Κ. Κεραμέης, «Δικονομική ενοποίηση: αναγκαιότητα και αναστολές», Π. Αρβανιτάκης

¹⁵ βλ. O.S. Szászy, «The basic connecting factor in international cases in the domain of civil procedure», Int'l & Comp. L.Q. 1966, σ. 436, αφού ασκεί εμπειριστατομένη κριτική στην ίδια την υιοθέτηση του κανόνα «Lex fori regit processum» καθώς και στη δογματική θεμελίωση της αξιωματικής αποδοχής του (σ. 436-447), ακολούθως (σ. 449-456) ισχυρίζεται ότι και στο πεδίο του εφαρμοστέου δικονομικού δικαίου θα πρέπει να ακολουθείται η βασική μεθοδολογία που διέπει την ανεύρεση του εφαρμοστέου ουσιαστικού δικαίου, ήτοι η αναζήτηση του δικονομικού εκείνου δικαίου που έχει στενότερη σύνδεση με τις διενεργούμενες διαδικαστικές πράξεις. Αναγνωρίζει, βέβαια, ότι η υιοθέτηση του προτεινόμενου από τον ίδιο κριτηρίου θα καθιστά κατά κανόνα και πάσι εφαρμοστέο το δικονομικό δίκαιο του δικάζοντος δικαστή (lex fori), αφού οι διαδικαστικές πράξεις συνδέονται συνήθως στενότερα με το forum όπου διενεργούνται. Θεωρεί όμως ότι το γεγονός αυτό είναι μία ποσοτική σύμπτωση που δε δικαιολογεί την κρατούσα γνώμη περί ύπαρξης ενός κανόνα που επιβάλλει τη σε κάθε περίπτωση εφαρμογή της lex fori αναφορικά με τα διαδικαστικά ζητήματα. Αναζητεί, έτσι, την πρακτική σημασία της προτάσεώς του (σ. 452-456), επισημαίνοντας περιπτώσεις όπου κατ' εφαρμογή του προτεινόμενου από τον ίδιο κριτηρίου προκρίνεται η εφαρμογή του δικονομικού δικαίου του δικάζοντος δικαστή και περιπτώσεις όπου προκρίνεται η εφαρμογή του δικονομικού δικαίου της αλλοδαπής πολιτείας με την οποία η κρινόμενη διαφορά επίσης συνδέεται. Τις θέσεις του Szászy συμπεριφέρει και ο A. Heldrich, «Internationale Zuständigkeit und anwendbares Recht», 1969, σ. 16-22, ο οποίος χαρακτηρίζει μάλιστα το αξίωμα «lex fori regit processum» (σ. 18) ως μία σχηματική υπεραπλούστευση («unzulässige Vereinfachung»).

πολιτείας, η οποία επίσης εμφανίζει στοιχεία σύνδεσης με την κρινόμενη υπόθεση.

Το ζήτημα του πότε πρόκειται για διάταξη του ουσιαστικού δικαίου, που σχετίζεται με την ουσία της επίδικης σχέσης, και επιδρά στη λύση της (*decisoria litis*) ή του δικονομικού δικαίου που αφορά τον τρόπο διεξαγωγής της δίκης (*ordinatoria litis*) το καθορίζει ο δικαστής σύμφωνα με τη νομική αντίληψη του δικού του δικαίου, και μετά αναζητείται ανάλογα η λύση στο Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο ή στο Δικονομικό Διεθνές Δίκαιο.

Η διάταξη του άρθρου 69 παρ. 2 του Κώδικα Κοινοφελών Περιουσιών, που ορίζει ότι όλα τα εισαγωγικά δικόγραφα των δικών που αφορούν κοινοφελή περιουσία ή το κύρος των πράξεων κοινοφελών ιδρυμάτων κοινοποιούνται στην αρμόδια Αρχή, έχει σαφή δικονομικό χαρακτήρα, διότι αφορά το παραδεκτό της συζήτησης των σχετικών ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων, τυγχάνει δε εφαρμογής σύμφωνα με τα προαναφερόμενα στα εισαγωγικά δικόγραφα δικών κοινοφελών περιουσιών που κατατίθενται ενώπιον των Ελληνικών Δικαστηρίων.

Ως εκ τούτου, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της δικόγραφα σχετικών δικών που απευθύνονται ενώπιον αλλοδαπών Δικαστηρίων, το παραδεκτό ή μη της συζήτησης των οποίων κρίνεται με βάση το δίκαιο του εκάστοτε δικάζοντος δικαστή.

16. Περαιτέρω, επί του δεύτερου υποερωτήματος, που αφορά τη χορήγηση ή μη στην Α.Ζ. της αναλυτικής κατάστασης ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων του Ιδρύματος, στοιχείο του Φακέλου του Μητρώου αυτού, διαμορφώθηκαν τρεις γνώμες :

Κατά την πλειοψηφήσασα γνώμη, που απαρτίστηκε από την Πρόεδρο του Τμήματος, Ευγενία Βελώνη, Αντιπρόεδρο του Ν.Σ.Κ., και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, Ανδρέα Ανδρουλιδάκη, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Αγγελική Καστανά, Κωνσταντίνο Ζαμπάρα και Θεόδωρο Ράπτη (ψήφοι 6), με την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Ηλίας Νίκας, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο), από το τεθέν εκ μέρους της ερωτώσας υπηρεσίας πραγματικό και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, όπως αυτά αναφέρονται στο ιστορικό της παρούσας, προκύπτει και αποδεικνύεται ότι υφίσταται επιδίωξη δικαστικής προστασίας- αντιδικία μεταξύ της Α.Ζ., κληροδόχου της διαθέτιδας, και του γενικού κληρονόμου αυτής Ιδρύματος Ε.Γ., ως προς τα κινητά πράγματα της κληρονομίας της, μεταξύ των οποίων και πίνακες, πλην των αποτελούντων, κατά

την κρίση του εκτελεστή της διαθήκης της, «αντίκες αξίας κατάλληλες για μουσείο». Με τα δεδομένα αυτά, στοιχειοθετείται ειδικό έννομο συμφέρον, με την παραπάνω έννοια, για τη χορήγηση στην Α.Ζ. αποσπάσματος της αιτούμενης από αυτή κατάστασης, που θα περιλαμβάνει μόνο τα κινητά πράγματα της κληρονομιάς της Ε.Γ., για τα οποία και μόνο αποδεικνύεται αντιδικία. Αντίθετα, από τη μεταφρασμένη φωτοτυπία της από 11-04-2019 επιστολής του Ελβετού δικηγόρου C.F., στην οποία γίνεται λόγος γενικά για αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος της Α.Ζ. και για παράδοση της επαχθείσας σε αυτήν κληρονομιάς, και από τη μεταφρασμένη φωτοτυπία εγγράφου του Δικαστηρίου του Καντονιού VALID, στο οποίο αναγράφεται μόνο ο αριθμός αναφοράς της εξεταζόμενης υπόθεσης, χωρίς προσκόμιση των οικείων δικογράφων, ενώπιον των Ελβετικών Δικαστηρίων, δεν αποδεικνύεται αναμφιβόλως αντιδικία αναφορικά με την ακίνητη περιουσία της παραπάνω κληρονομιάς και, επομένως, και ειδικό έννομο συμφέρον για τη χορήγηση αναλυτικής κατάστασης, στην οποία να εμφανίζεται και η περιουσία αυτή.

Κατά τη γνώμη των Νομικών Συμβούλων, Στυλιανής Χαριτάκη, Κωνσταντίνας Χριστοπούλου και Γεώργιου Ανδρέου (ψηφοί 3), από τα παραπάνω αναφερόμενα στοιχεία αποδεικνύεται αντιδικία μεταξύ αιτούσας και Ιδρύματος ως προς την αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματός της, και την κήρυξη κληρονομικής αναξιοτήτος, η οποία προφανώς αφορά ή αναφέρεται στο σύνολο της κληρονομιαιάς περιουσίας (ακίνητης και κινητής) και επομένως στοιχειοθετείται ειδικό έννομο συμφέρον της Α.Ζ. για τη λήψη της αιτούμενης αναλυτικής κατάστασης, χωρίς να είναι αναγκαία προς τούτο η προσκόμιση των παραπάνω δικογράφων.

Τέλος, κατά τη γνώμη του Νομικού Συμβούλου, Βασίλειου Καραγεώργου (ψηφος 1), τα στοιχεία που παρατίθενται στο ιστορικό της παρούσας, χωρίς την προσκόμιση μεταφρασμένων αντιγράφων των αγωγών που επικαλείται η Α.Ζ, δεν δικαιολογούν ειδικό έννομο συμφέρον αυτής για τη λήψη αναλυτικής κατάστασης της ακίνητης και της κινητής περιουσίας του Ιδρύματος ή αποσπάσματος αυτής.

17. Επί του δευτέρου σκέλους του υποερωτήματος αυτού (δεύτερου), περί χορήγησης στην Α.Ζ. οποιουδήποτε στοιχείου του Φακέλου του Ιδρύματος, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, παρέλκει η απάντηση, διότι ερείδεται επί της εσφαλμένης προϋπόθεσης περί υποβολής αιτήματος λήψης τέτοιων στοιχείων,

που όμως δεν ανταποκρίνεται στο πραγματικό του Ερωτήματος, αφού η Α.Ζ. με την από 24-04-2019 αίτησή της ζητεί να λάβει γνώση σαφώς προσδιορισμένου στοιχείου του Μητρώου, ήτοι της αναλυτικής κατάστασης ακινήτων και κινητών του Ιδρύματος και όχι οποιουδήποτε στοιχείου του Μητρώου αυτού.

Απάντηση

18. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα) γνωμοδοτεί, ως εξής :

- 1) Ομόφωνα, επί του πρώτου υποερωτήματος, ότι αντίγραφα συγκεκριμένων πράξεων και στοιχείων που εμφανίζονται στη Μερίδα του Μητρώου Κοινοφελών Περιουσιών ή πιστοποιητικών, χορηγούνται σε κάθε ενδιαφερόμενο που έχει εύλογο ενδιαφέρον, ενώ αντίγραφα ή αποσπάσματα ή πιστοποιητικά πράξεων και στοιχείων που τηρούνται στον Φάκελο και δεν καταχωρίζονται στη Μερίδα, καθώς και πληροφορίες από τη Μερίδα της συγκεκριμένης περιουσίας, χορηγούνται σε όποιον δικαιολογεί ειδικό έννομο συμφέρον προς τούτο.
- 2) α) Κατά πλειοψηφία επί του πρώτου σκέλους του δεύτερου υποερωτήματος, ότι στην Α.Ζ. μπορεί να χορηγηθεί απόσπασμα της κατάστασης των ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων του Ιδρύματος, που θα περιλαμβάνει μόνο τα κινητά πράγματα της κληρονομιάς της Ε.Γ.
- β) Ομόφωνα, επί του δεύτερου σκέλους του δεύτερου υποερωτήματος, ότι παρέλκει η απάντηση, δεδομένου ότι δεν υφίσταται σχετικό αίτημα της Α.Ζ.
- 4) Ομόφωνα, επί του τρίτου υποερωτήματος, ότι οι διατάξεις του άρθρου 69 παράγραφος 2 του ν.4182/2013, ως δικονομικές, δεν ισχύουν για τα δικόγραφα δικών ασκουμένων ενώπιον αλλοδαπών δικαστηρίων.

Αθήνα, 18.6.2020

Η Πρόεδρος

Ευγενία Βεζώνη

Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Ηλίας Νίκας

Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ.